

Zygmunt Ziątek

"Opowiadania szlacheckie Piotra Choynowskiego", Józef Nowakowski, Rzeszów 1969 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/39, 231

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ LISOWSKI Zbigniew: Twórczość Wandy Wasilewskiej w opinii krytyków literackich dwudziestolecia międzywojennego. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Nauki Humanistyczne", Rzeszów 1969 z. 4 s. 141-156.

Praca dotyczy recepcji krytycznej powieści Wasilewskiej i ukazuje sądy krytyczne w zakresie ich problematyki, kompozycji, kształtu stylistyczno-językowego. Ilustruje genezę utworów fragmentami z listów pisarki. Stosuje do oceny jej powieści kryteria interpretacyjne zaczerpnięte z dyskusji o sztuce proletariackiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Ze względu na brak kryteriów wartościowania wśród lewicy tamtego okresu twórczości Wasilewskiej więcej uwagi poświęcali wtedy krytycy z obozu umiarkowanego i konserwatywnego niż socjalistyczni. Ceniono ładunek buntu społecznego powieści /Breiter, Miller, Baczyński/, ganiono tendencyjność /Piviński, Sinko/ i schematyzm /Irzykowski, Wyka/.

BP/39

Z.Z.

/II/ NOWAKOWSKI Józef: Opowiadania szlacheckie Piotra Chojnowskiego. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Nauki Humanistyczne", Rzeszów 1969 z.4 s. 99-127.

Przeгляд przedwojennej recepcji krytycznej opowiadań Chojnowskiego o tematyce szlacheckiej oraz interpretacja tych opowiadań. Chojnowski dokonuje estetycznej i moralnej rehabilitacji sarmatyzmu w odpowiedzi na mieszczańskie ograniczenia życia. Tę samą funkcję pełni motyw młodości i dzieciństwa. Poszukiwanie spójnego systemu wartości etycznych i pochwały witalizmu. Lniej ważny jest ideologiczny aspekt opowiadań: utwierdzenie szlacheckiego rodowodu inteligencji polskiej, związek z piłsudczyzną i jej kanonem wartości etycznych. Chojnowski stworzył mit "dobrej szlachty" aprobowanej w perspektywie "prywatności", poza historią. Nowelistyczne ujęcie tematu szlacheckiego. Pokrewieństwa z "Panem Tadeuszem".

BP/39

Z.Z.